

Wonen en werken. In een veilige,
gezonde en duurzame leefomgeving.

Tweede Bestuursrapportage januari - augustus

Vastgesteld door het DB op 11 november 2021

Inleiding

Ook 2021 staat voor een groot deel in het teken van de COVID-19 pandemie. Het merendeel van de medewerkers heeft de voorkeur om in de toekomst gemiddeld ongeveer 50% van de werktijd thuis te werken. Voordeel voor OZHZ is dat een eerder voorgenomen uitbreiding van de huisvesting niet hoeft door te gaan. OZHZ ontwikkelt daarom samen met de medewerkers een plan hoe dit nieuwe werkconcept vorm te geven.

OZHZ bereidt zich voor op een aantal ontwikkelingen in de externe omgeving die grote invloed hebben op de taakuitvoering voor gemeenten en provincie. Voorbeelden zijn de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), de overgang van bodemtaken van provincie naar gemeente, de energieagenda en het onderzoek naar de werking van het VTH-stelsel landelijk niveau door de commissie Van Aartsen en op provinciale schaal door Twynstra Gudde.

We monitoren de ontwikkelingen nauwlettend en houden het bestuur op de hoogte. Ook maken we bestuurlijke keuzes inzichtelijk en denken we actief mee hoe de ontwikkelingen zijn in te passen in het jaarprogramma. Hierbij is aandacht voor alternatieve financieringsbronnen, zoals bijvoorbeeld de leges.

In deze bestuursrapportage zetten we de ontwikkelingen op een rij, rapporteren we over de uitvoering van de begroting en maken we een prognose van de resultaten aan het einde van het jaar. OZHZ verwacht voorsnog een financieel resultaat van € 293.000.

Mr. R. Visser
Directeur Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

1. Ontwikkelingen

Omgevingswet

Het AB onderschreef op 25 maart 2021 de uitgangspunten voor de taakuitvoering van OZHZ onder de Omgevingswet. Kern daarbij is dat OZHZ:

- Dezelfde taken blijft uitvoeren.
- Deze taken uitvoert voor zoveel mogelijk opdrachtgevers, teneinde de taakuitvoering kwalitatief en kwantitatief te kunnen blijven garanderen voor die opdrachtgevers.
- Nieuwe taken die als gevolg van de Omgevingswet op opdrachtgevers afkomen, voor hen uitvoert als dat, gezien de huidige taakuitvoering, in de lijn der verwachting ligt.

Een en ander sluit aan bij de huidige dienstverlening van OZHZ aan zijn opdrachtgevers en ontzorgt de opdrachtgevers op de gebieden waarop OZHZ actief is. Om de inzet van OZHZ voor alle opdrachtgevers te kunnen garanderen en om een efficiënte bedrijfsvoering te kunnen voeren, is het van belang om structurele budgetten ter beschikking te hebben. OZHZ heeft daarom in het AB aandacht gevraagd voor het structureel opnemen van de huidige incidentele of offerte budgetten voor adviestaken en expertises in de jaarprogramma's van OZHZ. Op dit moment maken wij daar concrete afspraken over met de gemeenten en provincie.

Belangrijk is ook dat de gegeven duidelijkheid over het takenpakket de kwetsbaarheid van uitvoering van deze taken vermindert, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het versterkt tevens de bedrijfsmatige basis van de gemeenschappelijke regeling. Dit maakt een win-win situatie vanuit zowel opdrachtgeverschap als vanuit eigenaarschap. Met het oog op de maatschappelijke opgaven die voorliggen borgen de gemeenten en provincie hiermee dat OZHZ een robuuste dienst kan zijn en blijft, met voldoende structureel werkaanbod voor het behouden en aantrekken van voldoende kwalitatief goede medewerkers (OZHZ als aantrekkelijke werkgever).

Op basis van de gesprekken met de opdrachtgevers is op hoofdlijnen duidelijk welke taken OZHZ, rekening houdend met het uitstel van de Omgevingswet, per 1 juli 2022 voor de opdrachtgevers uitvoert en wat de (financiële) omvang van die taken is. Belangrijk is dan dat opdrachtgevers voor henzelf een beeld hebben bij de inhoudelijke keuzes die zij gaan maken ten aanzien van o.a. de regels in het omgevingsplan (onder andere bruidsschat) en hun VTH-beleid. Verdere detailuitwerking hiervan moet nog plaatsvinden. Op basis van wat vanuit de nieuwe wetgeving al wel helder is, maakte OZHZ prognoses voor 2022. Voor de jaren daarna blijven nog wel enkele onzekerheden bestaan die te maken hebben met het opdoen van ervaring met de Omgevingswet. Ook kunnen de werkprocessen en onderliggende werkafspraken worden vastgesteld en kan OZHZ de jaarprogramma's opstellen en de aangepaste mandaatbesluiten in procedure brengen.

OZHZ werkte de afgelopen periode aan de implementatie van een nieuw VTH-systeem. Het huidige traject is stopgezet vanwege het uitstel van de Omgevingswet en onzekerheid over de continuïteit van het systeem. OZHZ richt zich thans op een ander VTH-systeem waarmee de Omgevingswet kan worden uitgevoerd. Eind 2021 moet de keuze gemaakt zijn, waarna de implementatie kan plaatsvinden.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

OZHZ informeerde het AB op 25 maart 2021 over de stand van zaken van de Wkb. Uit een rapport van Berenschot/ANG blijken risico's op het gebied van bedrijfsvoering en financiën. Dit gaat onder andere over een vermindering van legesinkomsten en het hebben van minder zicht op bouw gerelateerde ontwikkelingen in de gemeente. Verder zijn er op dit moment nog te weinig (representatieve) proefprojecten en werkt de ICT-component nog niet naar behoren.

Hoewel OZHZ de bouwtaken niet voor alle regiogemeenten uitvoert besloot het AB eerder al dat het wenselijk is dat de dienst zijn kennis en ervaringen uitwisselt met alle gemeenten. Het rapport is ook met alle gemeenten besproken. Zij vonden dit zonder meer waardevol.

OZHZ pakt de aanbevelingen uit het rapport actief op. Voor Alblasserdam en Dordrecht onderzocht OZHZ de impact van de Wkb, ook in samenhang met de Omgevingswet en legesheffing, op financiën en formatie. Andere gemeenten doen dat zelf of laten dat doen. OZHZ voert op dit moment een proefproject uit in Dordrecht. Zodra de woning is opgeleverd, evalueert OZHZ het proefproject met de initiatiefnemer, aannemer en de kwaliteitsborger. De resultaten hiervan deelt OZHZ met de gemeenten.

Het is nog niet duidelijk of de wet op 1 juli 2022 in werking treedt. Aan de daaraan gestelde voorwaarden in het bestuursakkoord is nog niet voldaan.

Overgang van bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten, met uitzondering van gemeente Dordrecht. Die gemeente is nu al bevoegd gezag. De lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater blijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen.

De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. OZHZ gaat deze taak daarom uitvoeren voor alle gemeenten. Daarover zijn in 2020 afspraken gemaakt. Tot en met het eerste kwartaal van 2021 heeft het Rijk nog geen duidelijkheid gegeven over de overkomende budgetten. Het AB heeft in 2020 en 2021 meerdere keren zijn zorgen hierover uitgesproken. De gedeputeerde heeft namens de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten een brief gestuurd naar de minister. Hierin zijn zorgen geuit over de voortgang van de implementatie van de bodemsaneringstaken en de bijbehorende financiering. Ook is namens de regiogemeenten een brief met vergelijkbare strekking naar de VNG gestuurd. Op beide brieven is nog geen reactie ontvangen. Bij onvoldoende middelen kan het benodigde uitvoeringsniveau niet gewaarborgd worden, wat negatieve effecten kan hebben op de gezondheid en het milieu. In de ontwerpbegroting 2022 is een inschatting gemaakt van de gemoeide kosten, op basis van de begrotingsrichtlijnen 2022 en daarna bekend geworden informatie. Mogelijk zal in de septembercircular 2021 meer duidelijkheid worden gegeven over de financiële middelen.

Arbeidsmarkt

OZHZ ondervindt nadrukkelijk de gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt. De afgelopen jaren neemt het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit toe. Daarnaast neemt het landelijk het aanbod aan ervaren personeel af. Dit speelt vooral bij bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs, toezichthouders) en bij milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid).

Marktpartijen benaderen vergunningverleners, constructeurs en adviseurs aan de lopende band en bieden zeer hoge salarissen. OZHZ is zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers. Meestal stromen minder ervaren collega's in. Het inwerken van de minder ervaren collega's vraagt veel tijd. Zeker op het moment dat het werkaanbod groot is, neemt de werkdruk toe.

Dat dit ook landelijk speelt wordt wel duidelijk uit contacten met andere gemeenten en omgevingsdiensten en berichten in de media. Werving en behoud van goed gekwalificeerde medewerkers heeft de hoogste prioriteit en aandacht.

OZHZ start in 2021 een gezamenlijk traject met de Omgevingsdienst Midden Holland voor het werven en opleiden van vergunningverleners, constructeurs en inspecteurs voor de bouwtaken. De regiogemeenten Zuid-Holland Zuid kunnen desgewenst participeren. Het plan van aanpak, inclusief financiën, wordt momenteel nader uitgewerkt.

Het nieuwe werkconcept

Als gevolg van COVID-19 hebben de medewerkers van OZHZ vanaf maart 2020 grotendeels thuis gewerkt. De COVID-crisis heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor organisatie en medewerkers. Ten eerste het gemakkelijker kunnen combineren van werk en privé voor de medewerker. Ten tweede het inrichten van het kantoorpand en de mogelijkheid om de ruimte in de toekomst effectiever te benutten.

Dat maakt dat OZHZ is begonnen met de doorontwikkeling van het werkconcept, OZHZ Hybrid genaamd. Daarbij is sprake van een integrale benadering met aandacht voor huisvesting, ICT, personeelsbeleid en communicatie. Het doel is medewerkers duurzaam in staat stellen het beste van zichzelf te laten zien, hun werk goed te kunnen doen, te inspireren en de kernwaarden van OZHZ in de praktijk toe te kunnen passen. Daar hoort een werkconcept bij welke dat maximaal ondersteunt en tegelijkertijd kosteneffectief is.

De speerpunten van OZHZ Hybrid zijn:

- We werken hybride: thuis, op kantoor, bij opdrachtgever of ergens anders.
- Het kantoor wordt een plek om samen te werken en te ontmoeten. Hiervoor neemt het aantal standaardwerkplekken af en worden ruimtes ingericht als multifunctionele ruimtes die het samenwerken en ontmoeten bevorderen.
- We werken activiteit gerelateerd: het werk bepaalt de werkplek.
- De werkplek is mobiel, door middel van gebruik van laptop.
- We laten weten waar we werken en zijn bereikbaar.
- We zijn flexibel, werken samen en nemen verantwoordelijkheid.

In de periode van januari tot en met augustus 2021 is geïnvesteerd in goede thuiswerkplekken (laptops, mobiele telefoons, en goed meubilair). Vanaf 4 oktober 2021 is naar aanleiding van de versoepelingen omtrent COVID-19 het kantoorpand wederom opengesteld voor medewerkers. De vaste computers zijn ingeruild voor werkplekken met gebruik van laptops. Om de transitie van volledig thuis naar kantoor in goede banen te leiden is een transitieplan opgesteld. Aan de hand van dit plan wordt in verschillende fases toe gewerkt naar het nieuwe werkconcept. De huidige fase dient als testfase van het nieuwe

werkconcept en als voorbereidingsfase op enkele aanpassingen van het kantoor zodat het hybride werken optimaal ondersteund kan worden.

Contractsluiting servicegemeente Dordrecht

Het SCD voert voor OZHZ taken uit op het gebied van ICT, personeels- en salarisadministratie, juridische diensten en aanbestedingen. De dienstverleningsovereenkomsten lopen op 1 april 2022 af.

De dienstverlening van het SCD gaat per 1 januari 2022 over naar de (service) gemeente Dordrecht, als uitvloeisel van de onderzoeken naar optimalisering van de samenwerking in de Drechtsteden. De dienstverlening van het SCD gaat 'as is' over naar Dordrecht, inclusief al het personeel en lopende (contractuele) verplichtingen. Dat betekent dat Dordrecht ook de tussen OZHZ en SCD gemaakte afspraken over de ICT-dienstverlening overneemt. In 2021 werken partijen in de Drechtsteden de uitgangspunten van het dienstverleningsconcept uit. Het voornemen van de gezamenlijke Drechtsteden om de dienstverlening van het SCD vanaf 2022 te laten uitvoeren door de gemeente Dordrecht geeft volgens het DB en AB geen redenen het eerder genomen besluit en de gestelde voorwaarden inzake mogelijke contractsluiting met het SCD te heroverwegen, met de wetenschap dat Dordrecht deze dienstverlening gaat uitvoeren en derhalve contractpartij zal zijn.

Het AB en DB hebben in de periode juni – september 2021 een alleenrecht verleend om de dienstverlening door Dordrecht te laten uitvoeren. Er zijn geen reacties vanuit de markt gekomen naar aanleiding van de publicatie op Tendered. Parallel daaraan is tussen SCD (namens Dordrecht) en OZHZ intensief overleg geweest over de gewenste dienstverlening vanaf 1 april 2022. OZHZ heeft inmiddels laten weten te kunnen instemmen met de uitgebrachte offerte en een dienstverleningsovereenkomst te willen aangaan met de servicegemeente Dordrecht. De termijnen in het contract sluiten aan bij het ontwikkeltraject van de provinciale verkenning naar de VTH-taakuitvoering. Het contract voldoet verder aan de eerder door het AB gestelde eisen inzake marktconformiteit, kwaliteit en zakelijkheid.

Commissie Van Aartsen en provinciale verkenning VTH-taken

Landelijke ontwikkelingen

In het rapport 'Om de leefomgeving, Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur' concludeert de Commissie Van Aartsen, dat het VTH-stelsel niet goed functioneert en niet voldoet aan de oorspronkelijke bedoeling van de commissie Mans. De commissie Van Aartsen geeft in dit rapport tien aanbevelingen om het landelijke stelsel van omgevingsdiensten en de kwaliteit van toezicht en handhaving te verbeteren. Daarnaast zijn er in de afgelopen periode nog meer rapporten verschenen over het VTH-stelsel. De conclusies en aanbevelingen daarvan liggen grotendeels in lijn met die van Van Aartsen.

Het AB besprak op 25 maart 2021 het rapport van genoemde commissie. Conclusie was dat de situatie in Zuid-Holland Zuid niet helemaal vergelijkbaar is met het landelijke beeld. De deelnemers van OZHZ hebben namelijk sinds de start in 2011 al veel stappen gezet om hun omgevingstaken op een goede en zorgvuldige manier te doen uitvoeren. Steeds is er daarbij voor gezorgd dat rollen, taken en verantwoordelijkheden duidelijk zijn. Niet alleen van OZHZ, maar vooral ook van gemeenten en provincie. De aanpak en de financiering is risicogericht, de gemeente of provincie bepaalt altijd zelf het VTH-uitvoeringsbeleid en de jaarprogramma's zijn toegesneden op de lokale situatie en ambities. Het AB zorgt ervoor dat regionaal ook sprake is van enige mate van uniformiteit in beleid en uitvoering. Dat is efficiënt, en het voorkomt fouten. Uit de ingeslagen paden spreekt vertrouwen. OZHZ ziet het

onderzoek van de Commissie Van Aartsen daarom als steun in de rug voor de huidige aanpak en vliegwielen voor verdere verbetering. De aanbevelingen van de Commissie zijn echter zeker waardevol. Afsproken werd dat OZHZ deze samen met gemeenten en provincie zal uitwerken voor de situatie in Zuid-Holland Zuid.

Landelijk zijn naar aanleiding van het rapport van de Commissie Van Aartsen in september twee rapporten uitgebracht die op 17 september aan de Tweede Kamer zijn toegezonden. De staatssecretaris van IenW heeft toegezegd om de Tweede Kamer eind dit jaar een hoofdlijnennotitie te sturen over de opties en de uitwerking van de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen. Het gaat om de rapporten:

- Omgevingsdiensten in beeld.
- Juridisch onderzoek aanbevelingen adviescommissie VTH.

Het rapport Omgevingsdiensten in beeld bevat een analyse van alle relevante data van alle omgevingsdiensten in het land. Uit het onderzoek blijkt dat er een grote spreiding is in de wijze waarop omgevingsdiensten hun taken uitvoeren en hoe zij worden gefinancierd. Daarnaast bevestigt het onderzoek dat nog steeds niet alle gemeenten het basistakenpakket aan de omgevingsdiensten hebben overgedragen. Het rapport pleit voor meer landelijke coördinatie en een eenduidig aanspreekpunt voor het Rijk. De aanbevelingen in het rapport zien op:

- Een regionale risicoanalyse met ruimte voor landelijke prioriteiten.
- Omvang en taken omgevingsdiensten.
- Meer uniform werken.
- Landelijke normfinanciering.
- Visitatie.
- Tweejaarlijkse 'staat van de omgevingsdiensten'.
- Bestuurlijk versterken van collectiviteit, landelijke coördinatie en harmonisatie.
- Registreren en verzamelen van data.
- Het toezicht op de omgevingsdiensten
- De benoeming en positionering van de functie van directeur

Het juridisch onderzoek gaat in op de vraag hoe de aanbevelingen van de Commissie wettelijk opgevolgd kunnen worden. Uit het onderzoek komt naar voren dat voor de opvolging van de aanbevelingen flinke aanscherpingen van het VTH-stelsel nodig zijn, inclusief wijziging van de Omgevingswet en de Gemeentewet.

OmgevingsdienstNL (ODNL) herkent de gesignaleerde urgentie en is al begin 2021 gestart met het verder professionaliseren van de vereniging. Ingezet wordt op het versterken en verbinden van de gezamenlijke kennis en expertise van de diensten, om zo een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving, nu en in de toekomst. In een brief aan de staatssecretaris van begin oktober wijst ODNL erop dat, om de forse ambities waar te maken, een omgevingsdienstoverschrijdende inzet vereist is die verder gaat dan de financiële ruimte die gemeenten en provincies via de omgevingsdiensten kunnen bieden. Bovenop de investeringen van gemeenten en provincies in het stelsel is een gezamenlijke inzet van alle partners nodig om de landelijke verbeteropgaven mogelijk te maken. Om deze gezamenlijke inzet te concretiseren heeft ODNL – op verzoek van het ministerie van I&W – een eerste aanzet opgesteld voor een Impulsprogramma VTH-stelsel 2030, inclusief een financiële raming. Op 15 oktober wordt deze besproken met de staatssecretaris.

Ontwikkelingen binnen Zuid-Holland

Eveneens in 2020 heeft de PZH het initiatief genomen voor een verkenning naar de doorontwikkeling van een toekomstbestendige VTH-taakuitvoering. Twynstra Gudde voerde het onderzoek uit. De verkenning heeft als vertrekpunt dat allerlei maatschappelijke ontwikkelingen (grote) impact (zullen) hebben en dat het van belang is om nu na te gaan wat er nodig is om die ontwikkelingen aan te kunnen. Ofwel, een check of het dak in orde is nu de zon nog schijnt.

Twynstra Gudde heeft in haar advies voor het vervolg voorgesteld op korte termijn te starten met de thema's 'Kennis is key', betere samenwerking in de keten en robuustere financiering. GS kunnen zich hierin vinden en hebben dit vertaald naar drie onderwerpen met concrete resultaten die op korte/middellange termijn (2023) in ieder geval nodig zijn en waarbij de focus voor GS ligt op de eerste twee thema's:

- Inrichten van dienst overstijgende pools voor het delen van expertise (Kennis is key).
- Gezamenlijke werving, opleiding en ontwikkeling van personeel (Kennis is key).
- Invoeren van de Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) voor alle provinciale inrichtingen (betere samenwerking in de keten / data-uitwisseling tussen de omgevingsdiensten).

Streven van de PZH is het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op de VTH-taken. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst. Dit is nodig om de opgavetijd te realiseren. Hier passen omgevingsdiensten bij die gezaghebbend kunnen optreden op basis van (actuele) kennis en vaardigheden, met voldoende financiële ruimte en ontsloten data en informatie. De opgehaalde informatie voor de verkenning heeft aangetoond, dat deze ambitie door het merendeel van de (bestuurlijke) partners wordt onderschreven, maar het gevoel voor urgentie verschilt per partner. Nu is de vraag aan de orde op welke wijze de door de provincie en betrokken partners geformuleerde ambitie het beste kan worden gerealiseerd.

GS willen deze gezamenlijke ambitie bereiken door de inhoudelijke ontwikkeling centraal te stellen, en niet de organisatorische vraag naar het aantal of de omvang van de omgevingsdiensten in de provincie. Dit laat onverlet dat het samengaan van omgevingsdiensten of het toedelen van provinciale taken aan enkele diensten een uitkomst kan zijn van dit traject van inhoudelijke versterking en kwaliteitsverbetering of nieuw Rijksbeleid als kabinetsreactie op de rapporten van de Commissie Van Aartsen en de Algemene Rekenkamer. Het voorstel is om de geformuleerde ambitie als PZH, samen met collega gemeentelijke bestuurlijke partners en opdrachtgevers in de 5 gemeenschappelijke regelingen, op te pakken. Immers: investeren in toekomstbestendige uitvoering in brede zin, draagt bij aan de kwaliteit van de taakuitvoering van zowel de provinciale als gemeentelijke taken.

De PZH heeft daarom het initiatief genomen om het vervolg op de verkenning te bespreken met de besturen van de 5 omgevingsdiensten. Voor de thema's en concrete voorstellen die alle omgevingsdiensten onderschrijven is het voorstel dat de 5 DB's een gelijkkluidende opdracht aan de directeurs verstrekken om gezamenlijk de korte en lange termijn doelen te realiseren. De PZH zal dit proces te faciliteren. Op 16 september is gesproken met het DB van OZHZ. Het DB herkent het beeld uit de notitie en de verkenning en is van mening dat het, in het licht van het rapport van de Commissie Van Aartsen en het rapport van de Rekenkamer, nu het moment is om initiatief te nemen en daarmee regie in eigen hand te houden. Het DB steunt het initiatief om de doorontwikkeling samen met de andere omgevingsdiensten in Zuid-Holland op te pakken, omdat daarmee een brede en blijvende kwalitatief hoogwaardige dienstverlening voor alle diensten het meest kansrijk is en steunt het voorstel om de

uitvoering te starten met een gezamenlijke bestuurlijke opdracht aan de vijf directeuren. De heer Van der Linden zal als lid van het DB deelnemen aan de bestuurlijke strategiegroep.

De OZHZ-bestuursconferentie op 4 november zal naar verwachting goede input geven aan het verdere ontwikkeltraject.

Rechtmatigheidsverantwoording

Decentrale overheidsorganen zullen met ingang van het boekjaar 2022 een rechtmatigheidsverantwoording afgeven bij de jaarrekening. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de inrichting en uitvoering van processen, controleert de rechtmatigheid en rapporteert hierover. De accountant toetst deze de rechtmatigheidsverantwoording op getrouwheid en neemt dit mee in de accountantsverklaring.

OZHZ ziet de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording als een kans om de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken en te investeren in een verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering.

Het algemeen bestuur heeft in juli 2021 een aantal richtinggevende besluiten genomen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording:

- Vooralsnog gaat OZHZ uit van een minimale variant, waarbij de beheersing is gericht op het kunnen afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Op termijn streeft OZHZ naar een hogere ambitie waarbij sprake is van structurele verbetering van de processen.
- OZHZ hanteert het huidige normenkader, i.c. de relevante externe financiële regelgeving en AB-besluiten vertaald in een concreet toetsingskader.
- OZHZ stelt een verantwoordingsgrens in de rechtmatigheidsverantwoording vast van vooralsnog 3%.
- OZHZ rapporteert fouten in de paragraaf bedrijfsvoering vanaf een bedrag van € 100.000.
- OZHZ sluit bij de verbijzonderde interne controle aan op de steekproefbepaling van de accountant.
- OZHZ beziet op grond van een evaluatie na het eerste verantwoordingsjaar of en in welk tempo de ambitie kan worden verhoogd.

OZHZ werkt de verdere implementatie uit in een plan van aanpak.

2. Kritische prestatie indicatoren

1. Algemeen

OZHZ wordt voor 85% gefinancierd op basis van geleverde producten. Met de opdrachtgevers zijn prestatieafspraken gemaakt die OZHZ op jaarbasis binnen een bandbreedte van 90% - 110%, moet realiseren. De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Voor de wettelijke taken geldt dat budgetten binnen zekere marges mogen fluctueren. Voor adviestaken zijn gemeenten niet verplicht om opdrachten neer te leggen bij OZHZ. Wel onderschrijft het bestuur het preferred suppliership van OZHZ.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP-II
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 56,5 - 74,3% van het jaarprogramma.	OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Realisatie PZH (67,8%). Realisatie blijft binnen bandbreedte. Realisatie gemeenten (gewogen gemiddelde 67,2%) bevindt zich op totaalniveau binnen de bandbreedte.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.	De jaarrapportage 2020 en de eerste voortgangsrapportage 2021 zijn cf. planning opgesteld.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.	Het periodiek overleg met de gedeputeerde en wethouders heeft in de verslagperiode consequent plaatsgevonden. Ook de ambtelijk MARAP overleggen zijn conform planning gevoerd.

Bij de uitvoering van de jaarprogramma's (gemiddelde financiële voortgang 67,4%) presteert OZHZ binnen de bandbreedte. Het beeld per opdrachtgever is divers, maar blijft in zijn algemeenheid binnen de bandbreedte, met aandachtspunten per taakgebied. Prestaties worden gedurende het jaar gemonitord. Op individueel niveau is OZHZ met de opdrachtgevers in gesprek over eventuele bijsturingsacties.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP-II
Productiviteit	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur. De productiviteitsnorm bedraagt daarmee 64,8%.	De productiviteit bedraagt 61,8%.
Flexibele capaciteit	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 15%.	De flexibele capaciteit bedraagt 15,8%.
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.	Het overheadpercentage is 26,9%.
Ziekteverzuim ¹	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.	Het ziekteverzuim bedraagt 4,5%.

Het productiviteitspercentage blijft met 61,8% achter bij de norm (64,8%) waarbij net als de eerste rapportageperiode van 2021 blijvend sprake is van een hogere productiviteit in vergelijking met 2020. De achterblijvende productiviteit wordt grotendeels veroorzaakt door een relatief grote uitstroom van personeel en instroom van veelal jonge en onervaren medewerkers met een intensieve inwerkperiode. De norm is gebaseerd op het huidige personeel.

De flexibele capaciteit kent een norm van 15%. Ondanks succesvolle wervingsacties in het verleden is sprake van onderbezetting op verschillende taakgebieden. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt zijn in 2021 aanvullende wervingsacties gestart om de bezetting op niveau te brengen. Mede door eerdergenoemde effecten van uit- en instroom van personeel is de flexibele capaciteit gedaald. De realisatie komt in BURAP II uit op 15,8% (0,8% hoger dan de norm). Dit is een halvering van de normoverschrijding bij BURAP II (16,6%).

Waar in de eerste rapportageperiode sprake was van een relatief hoger overheadpercentage (28%), daalt dit percentage in BURAP II tot onder de norm naar (26,9%, ten opzichte van de norm van 27,3%).

Het ziekteverzuim in de achtmaands periode is gedaald ten opzichte van BURAP I (-0,4%) en ligt onder de maximum norm. De cijfers zijn gebaseerd op de tijdschrijfregels. De gegevens vanuit de officiële verzuimregistratie zijn nog niet beschikbaar.

¹ Inclusief zwangerschapsverlof

2. Vergunningen en meldingen

Vergunningaanvragen moeten binnen wettelijke termijnen worden afgehandeld en meldingen moeten worden beoordeeld op juistheid en volledigheid. De door de inwoners en bedrijven ingediende documenten worden getoetst en leiden bij volledigheid en juistheid tot een bevestigingsbrief of een beschikking.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Tijdige en geïntegreerde vergunningen	<p><u>Regulier</u>: 99% van de reguliere vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn.</p> <p><u>Uitgebreid</u>: 95% van de uitgebreide vergunningen dient binnen de wettelijke termijn verleend te zijn. Bij wettelijke termijn moet gedacht worden aan de mogelijkheden die de wet biedt, dus inclusief mogelijke verlenging.</p>	<p>99% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.²</p> <p>98% van het aantal besluiten is binnen de termijn verleend.</p>
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de rechtbank/Raad van State dan wel de bezwaarschriftencommissie	100% van de zaken is in stand gebleven.
Dienstbaarheid	Klanttevredenheid: Het gemiddelde van het KTO is minimaal een 7.	Het resultaat over de tweede periode is: gemiddeld goed (het betreft de milieuvergunning-procedures voor de provincie en de gemeente).

Uit het klanttevredenheidsonderzoek is naar voren gekomen dat de bedrijven tevreden zijn over de interactie met OZHZ. De interactie wordt als goed aangemerkt.

3. Toezicht en handhaving

OZHZ houdt toezicht en handhaaft relevante wettelijke bepalingen. Bij toezicht wordt informatie verzameld en een oordeel gevormd over het feit of een activiteit voldoet aan de in de vergunning en regels gestelde eisen. Onder handhaving wordt verstaan het opleggen van sancties (bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk) indien uit het toezicht blijkt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan.

Ten aanzien van de toezichthoudende en handhavingstaken is de KPI-toezichtdichtheid (TD) gedefinieerd als het percentage uitgevoerde preventieve controles in een verslagperiode ten opzichte van het aantal geplande periodieke controles in het jaarprogramma.

De KPI NA-initieel is gedefinieerd als het aantal uitgevoerde periodieke milieucontroles zonder overtredingen ten opzichte van het aantal uitgevoerde periodieke milieucontroles aan het einde van een verslagperiode.

² Al dan niet met verlenging van de termijn

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP-II
Betrouwbaarheid Provincie	<u>Provincie Grijs:</u> TD = 100% (periode 2 = 67%) NA-initieel >= 60% ³	TD grijs = 72% NA-initieel = 78%
	<u>Provincie Groen:</u> TD = 100% (periode 2 = 67%) NA-initieel >= 80% ¹	TD groen = 79% NA-initieel = 81%
	<u>Provincie Bouw en sloop:</u> NA-initieel >= 90% ¹	NA-initieel = 85%
Betrouwbaarheid Gemeenten	<u>Gemeenten RUN⁴ milieu periodiek toezicht:</u> TD milieu = 100% (periode 2 = 67%) NA-initieel >= 60%	TD = 71% NA-initieel = 65%
Betrouwbaarheid Gemeenten AL, DO, ML	<u>Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht:</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasterdam, Dordrecht en Molenlanden. TD integraal = 100% (periode 2 = 67%) NA-initieel >= 60%	TD = 66%
	<u>Gemeenten Bouw en sloop (incl. asbest):</u> Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd voor de gemeenten Alblasterdam en Dordrecht. Voor de bouw- en sloopfase is geen KPI TD vast te stellen. Afhankelijk van het soort bouw- of sloopplan geeft het beleid aan of toezicht noodzakelijk is. NA-initieel >= 70%	NA-initieel = 56%
		NA-initieel = 79%
Risicobeheersing	80% van de zaken die bij de bezwarencommissie, rechtbank en afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State worden behandeld blijft in stand.	Realisatie = 100%

³ De norm is nog niet formeel vastgesteld

⁴ Regionaal Uitvoeringsniveau (RUN)

Provincie Grijs

TD: Het uitvoeren van periodieke controles is in 2021, met in achtname van de RIVM-regels, voorgezet. De COVID-19 crisis zorgde wel dat werkwijze van onze inspecteurs is aangepast. Zo wordt de periodieke controle op afspraak uitgevoerd en opgeknipt in een actieve controle ter plaatse met betrekking tot de werkwijze binnen het bedrijf en een controle op afstand rondom de administratieve verplichtingen.

NA-initieel: De naleving is beter dan de norm. Hierbij speelt mee dat het toezicht in de COVID-periode op afspraak is uitgevoerd. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van gedragsvoorschriften is afgenomen.

Gemeenten RUN-milieu periodiek toezicht

TD: Het uitvoeren van periodieke controles is in 2021, met in achtname van de RIVM-regels, voorgezet. De COVID-19 crisis zorgde in de eerste periode van 2021 nog voor een aangepaste werkwijze. Inmiddels wordt het werk weer regulier uitgevoerd en is het de verwachting dat het programma uitgevoerd kan worden.

NA-initieel: De naleving is beter dan de norm. Hierbij speelt mee dat het toezicht in de COVID-periode op afspraak is uitgevoerd. Zichtbaar is dat het aantal overtredingen van gedragsvoorschriften is afgenomen.

Gemeenten RUN integraal periodiek toezicht

TD: De COVID-19 crisis beïnvloedt nog enigszins het uitvoeren van integraal toezicht. Het toezicht bij zorglocaties zoals verpleeghuizen en groepswoningen vindt op afspraak plaats en de pandemie heeft effect op de werkwijze. Voor het uitvoeren van een controle is meer afstemming nodig om ook te kunnen voldoen aan de COVID- protocollen en is uitstel door een tijdelijke lockdown soms aan de orde. Daarnaast is een aantal grote horeca- en bijeenkomstfuncties niet gecontroleerd, omdat zij door de noodmaatregelen niet of zeer beperkt open zijn. De doelstelling is om deze branches zodra ze regulier open mogen alsnog te controleren.

NA-initieel: De naleving is lager dan de norm. Dit komt met name doordat bij de zorg- en onderwijsfuncties veel aandacht gaat naar het naleven van de COVID- protocollen om besmettingen en lockdowns te voorkomen.

In sommige gevallen zorgen de noodmaatregelen voor tegenstrijdige handelingen ten opzichte van brandveiligheid. Door onze inspecteur en in afstemming met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid wordt bij deze situaties naar een tijdelijke oplossing toegewerkt, waarbij zowel gedacht wordt aan de COVID-19 maatregelen als aan de brandveiligheid. Daarnaast is ook te zien dat de werkdruk ervoor zorgt dat reguliere keuringen en inspecties niet tijdig worden uitgevoerd.

4. Beoordelingen en beschikkingen bodem

Voor de beoordelingen en beschikkingen bodem wordt periodiek een KTO uitgevoerd. Hierover wordt in de jaarstukken gerapporteerd.

Speerpunt	Prestatie indicator	Realisatie BURAP II
Tijdigheid	Minimaal 90% van de producten wordt afgerond binnen de termijn.	93 % (cumulatie kort- en langlopende procedures)
Risicobeheersing	99% van de besluiten wordt niet vernietigd dan wel krijgt positief advies bij de Awb-commissie, rechtbank en Raad van State.	100%
	80% van de zaken die bij Awb-commissie, Rechtbank en Raad van State worden behandeld blijft in stand.	NVT
Klanttevredenheid	Onderzoeksvraag: Kwaliteit product en samenwerking met OZHZ	Tevreden

Tijdigheid

Voor de KPI 'Tijdigheid' ligt de realisatie met 93% boven de norm van 90%.

Risicobeheersing

In de rapportageperiode heeft geen behandeling van bezwaar en beroep bij de Awb-commissie, rechtbank of Raad van State plaatsgevonden.

Klanttevredenheid

In de verslagperiode is, conform de KTO-systematiek die de vijf omgevingsdiensten in de provincie Zuid-Holland gebruiken, de klanttevredenheid gemonitord. Op de uitnodigingen om deel te nemen aan het klanttevredenheidsonderzoek heeft één respondent medewerking verleend. Deze respondent geeft aan tevreden te zijn over de samenwerking met OZHZ.

3. Financiële realisatie en prognose

1. Overkoepelende analyse

De tweede bestuursrapportage laat een positief resultaat zien van € 293.000. Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage 2021 is er sprake van een opwaartse resultaatbijstelling van € 125.000. Onderstaand het overzicht van de realisatie en bijgestelde begroting.

De toelichting op de mutaties per begrotingspost is opgenomen in Bijlage I. In bijlage II worden de aanpassingen van de investeringskredieten nader toegelicht.

Resultatenrekening 2021

Programmarekening 2021 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Begroting 2021 BURAP I	Begroting 2021 8-maands	Realisatie 2021 8-maands	Begroting 2021 bijstelling	Begroting 2021 verschil
---	------------------------------	----------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Baten

Inwonerbijdrage	2.182	1.444	1.457	2.182	-
Wettelijke taken	21.654	14.162	14.394	22.062	408
Offerte- en subsidietaken	3.485	2.279	2.433	3.598	113
Overige baten	1	1	3	3	2
Vergoedingen	653-	436-	653-	653-	0
Totaal baten	26.669	17.449	17.634	27.193	524

Lasten

Personeelskosten	22.000	14.609	13.922	21.630	370-
Kapitaallasten	315	210	187	330	15
Ondersteuning SCD	1.786	1.191	1.183	1.786	0-
Huisvesting	495	330	316	495	-
Overige bedrijfskosten	1.585	1.057	761	1.375	210-
Additionele productkosten	1.767	1.155	1.299	1.901	134
Onvoorzien	141	94	-	141	-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	28.089	18.645	17.668	27.658	431-

Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.420-	1.196-	34-	465-	955
---	---------------	---------------	------------	-------------	------------

Onttrekkingen aan reserves	2.088	1.392	1.346	1.608	480-
Toevoegingen aan reserves	500	333	500	850	350

Gerealiseerd resultaat	168	137-	812	293	125
-------------------------------	------------	-------------	------------	------------	------------

<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	2.182	1.444	1.457	2.182	-
<i>Bedragen × € 1.000</i>					

Onderstaand een overkoepelende toelichting van het bijgestelde resultaat.

Analyse verschil begroting (x EUR 1.000)			
1	Hogere omzet	533	
	Hogere personeelskosten	-319	
	Hogere additionele projectkosten	-142	72
2	Lagere autonome lasten	50	
	Hogere autonome baten	3	53
3	Lagere personele kosten en baten	652	
	Toevoeging reserve CAO	-350	
	Lagere reserve onttrekkingen frictie en doorontwikkeling	-302	0
4	Vertraging projecten	170	
	Lagere onttrekking reserve werk concept, digitalisering en VTH systeem	-170	0
5	Hogere additionele productkosten regieplan	-62	
	Hogere onttrekking reserve Informatie gestuurd werken	62	0
Totaal verschil begroting		125	125
<i>Bedragen x € 1.000</i>			

1. Hogere omzet en hogere personele en additionele productkosten

De taakvoering kent diverse opgaven op onder andere: klachten en meldingen, vergunningen (bouw), toezicht, bodemtaken en duurzaamheid. Het beeld per opdrachtgever is divers. Gedurende het jaar hebben opdrachtgevers additionele (incidentele) budgetten ter beschikking gesteld en zijn waar nodig aanvullende afspraken gemaakt. De hogere omzet betreft vooral de bouwtafen. Uitvoering wordt bewerkstelligd doormiddel van extra personele lasten (inhuur). Een deel van het extra werk is uitbesteed aan derden. Dat leidt tot hogere additionele projectkosten. Per saldo leidt de hogere omzet tot een positief resultaatteffect van € 72.000.

2. Autonome baten en lasten

In de raming is rekening gehouden met de cao-onderhandelingen. Per saldo valt de raming van de personele lasten lager uit. Dit is voornamelijk het resultaat van lagere kosten voor opleidingen en het traineeprogramma. (-/- € 25.000). Daarnaast is sprake van hogere investeringen in computerapparatuur en bedrijfsmiddelen voor het nieuwe werkconcept. De kapitaallasten stijgen hierdoor. (+/+ € 15.000). De verkoop van activa zorgt voor een opbrengst van € 3.000. De hogere kapitaallasten zijn structureel gedekt binnen de totale meerjarige kosten van het nieuwe werk concept. Tot slot blijven de overige bedrijfskosten achter; met name vanwege lagere kosten voor externe expertise en software (-/- € 40.000). Per saldo leiden autonome baten en lasten tot een positief resultaatteffect van € 53.000.

3. Lagere personeelslasten, baten en onttrekkingen frictie en doorontwikkeling

Reserve frictievergoeding (€ 271.000 lagere onttrekking en kosten)

De primaire en bijgestelde begroting 2021 hield rekening met kosten voor projectleiding van het aanpassen en aanbesteden van het huidige VTH-systeem. Het stopzetten van de implementatie resulteert dat de kosten achter zullen blijven op de raming. Dit resulteert in

lagere personele lasten (€ 132.000) en het uitblijven van de geraamde dekking vanuit de reserve. Toekomstig projectbeheer vindt plaats binnen het regieplan.

Vanuit de organisatiedoelstellingen en taken is behoefte aan kwantitatief en kwalitatief personeel, en streeft OZHZ naar een gezonde formatie. In de primaire begroting was een onttrekking geraamd inzake het flankerend beleid (€ 150.000). In 2021 zijn geen kosten gemaakt.

De afgelopen periode heeft evaluatie plaatsgevonden van de fictietaken Molenlanden. De gemaakte uren worden gedekt uit de reserve frictievergoeding (€ 12.000).

Reserve doorontwikkeling (€ 32.000 lagere onttrekking en kosten)

Mede door de langdurige effecten van de COVID-19 pandemie en de krapte op de arbeidsmarkt blijven de opleidingskosten achter. De geplande dekking vanuit reserve komt te vervallen.

Effect cao

De cao leidt tot vertraging van zowel de loonstijging als incidentele uitkering. Dit leidt tot een extra onderbesteding van de personele lasten van circa € 350.000 in 2021. Daar staat een geraamde overbesteding tegenover in 2022. Het bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve cao.

4. Lagere bedrijfskosten en onttrekkingen

Reserve archief (€ 40.000 lagere onttrekking en kosten)

De gerealiseerde kosten en aangescherpte raming 2021 ten aanzien van de archiefbewerking vallen lager. Dit resulteert in lagere overige bedrijfskosten en een neerwaartse bijstelling van de dekkingsbehoefte in 2021 vanuit de bestemmingsreserve. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Reserve werkconcept (€ 50.000 lagere onttrekking en kosten)

De project- en ontwerpkosten voor het nieuwe werkconcept vallen, door meevallers en gedeeltelijke verschuiving naar 2022, voor het huidige jaar lager uit dan begroot. De onttrekking vanuit de reserve in 2021 wordt overeenkomstig neerwaarts bijgesteld. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Reserve digitalisering (€ 80.000 lagere onttrekking en kosten)

In 2021 is het besluit genomen de invoering van het VTH-systeem vroegtijdig te beëindigen. Dit zorgt voor lagere bedrijfskosten waarmee een gedeelte van de geplande dekking vanuit de reserve digitalisering vertraagt naar 2022.

5. Hogere additionele productkosten en onttrekking reserve

De kosten voor het regieplan zijn toegenomen. Het betreft extern uitbestede werkzaamheden in het kader van het programma Informatie gestuurd Werken. Dekking vindt plaats vanuit de reserve regieplan. Dit heeft geen effect op het resultaat.

2. Financiële risico's

Instroom nieuwe medewerkers

De instroom van nieuwe medewerkers leidt dit tot additionele improductiviteit door bijvoorbeeld een langere inwerkperiode. In de bestuursrapportage is hiermee rekening gehouden.

Krapte op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt leidt tot hogere inhuurtarieven en vormt een risico voor OZHZ. Het risico wordt zoveel mogelijk ondervangen door uitvragen in concurrentie te doen (middels het dynamisch aankoopstelsel/marktplaats) en langdurige inhuurcontracten. Tot dusver blijven de inhuurtarieven binnen de marges van de begroting.

De landelijke bouwopgave van het Rijk, provincie en gemeenten vraagt bijzondere aandacht. De extreme krapte op de arbeidsmarkt leidt tot een onderbezetting, een hoog personeelsverloop en hoge inhuurtarieven. De hogere kosten kunnen in 2021 nog worden opgevangen door een hogere omzet op vooral de bouwtaken. De gemeenten genereren dekking door hogere legesinkomsten.

Op de lange termijn is er echter sprake van een substantieel financieel risico. Het gezamenlijke traject met ODMH om zelf medewerkers op te leiden (zie hoofdstuk 1) biedt een lange termijn oplossing. Dit zal een eenmalige intensivering vragen van circa € 400.000. Daarbij gaat het zowel om opleidingskosten, als een verminderde productiviteit vanwege het inwerken en het begeleiden van de instromers. In het verleden zijn hiervoor de reserves doorontwikkeling en frictiekosten gevormd. Dekking vindt derhalve grotendeels (€ 370.000) plaats vanuit deze bestemmingsreserves. Het restant wordt opgevangen binnen de exploitatie.

Overgang bodemsaneringstaken naar gemeenten

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten. De bodemsaneringstaak is onderdeel van het basistakenpakket van omgevingsdiensten. Tot en met het eerste kwartaal van 2021 heeft het Rijk nog geen duidelijkheid gegeven over de overkomende budgetten. Bij onvoldoende middelen kan het benodigde uitvoeringsniveau niet gewaarborgd worden, wat negatieve effecten kan hebben op de gezondheid en het milieu. In de ontwerpbegroting 2022 is een inschatting gemaakt van de gemoeide kosten, op basis van de begrotingsrichtlijnen 2022 en daarna bekend geworden informatie. Mogelijk zal in de septembercirculaire 2021 meer duidelijkheid worden gegeven over de financiële middelen.

Bijlage I: Toelichting op de mutaties per begrotingspost

Resultatenrekening 2021

Programmarekening 2021 Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	Begroting 2021 BURAP I	Begroting 2021 8-maands	Realisatie 2021 8-maands	Begroting 2021 bijstelling	Begroting 2021 verschil
---	------------------------------	----------------------------	--------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

Baten

Inwonerbijdrage	2.182	1.444	1.457	2.182	-
Wettelijke taken	21.654	14.162	14.394	22.062	408
Offerte- en subsidietaken	3.485	2.279	2.433	3.598	113
Overige baten	1	1	3	3	2
Vergoedingen	653-	436-	653-	653-	0
Totaal baten	26.669	17.449	17.634	27.193	524

Lasten

Personeelskosten	22.000	14.609	13.922	21.630	370-
Kapitaallasten	315	210	187	330	15
Ondersteuning SCD	1.786	1.191	1.183	1.786	0-
Huisvesting	495	330	316	495	-
Overige bedrijfskosten	1.585	1.057	761	1.375	210-
Additionele productkosten	1.767	1.155	1.299	1.901	134
Onvoorzien	141	94	-	141	-
Overige bijzondere posten	-	-	-	-	-
Totaal lasten	28.089	18.645	17.668	27.658	431-

Gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten	1.420-	1.196-	34-	465-	955
---	---------------	---------------	------------	-------------	------------

Onttrekkingen aan reserves	2.088	1.392	1.346	1.608	480-
Toevoegingen aan reserves	500	333	500	850	350

Gerealiseerd resultaat	168	137-	812	293	125
-------------------------------	------------	-------------	------------	------------	------------

<i>Waarvan algemeen dekkingsmiddel</i>	<i>2.182</i>	<i>1.444</i>	<i>1.457</i>	<i>2.182</i>	<i>-</i>
--	--------------	--------------	--------------	--------------	----------

Onderstaand worden de mutaties toegelicht ten opzichte van de eerste bestuursrapportage.

Baten

Inwonerbijdrage (nihil)

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

Wettelijke taken milieu en bouw (€ 408.000 hogere baten)

Het budget voor gemeentelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en expertisetaken wordt per kwartaal op voorschotbasis bij de opdrachtgevers in rekening gebracht. OZHZ rekent deze jaarlijks af aan de hand van de geleverde prestaties en producten. Jaarlijks vindt indexatie plaats van de opdrachtbudgetten.

Diverse opdrachtgevers hebben extra budgetten beschikbaar gesteld en zijn additionele financiële en sturingsafspraken gemaakt. De hogere omzet betreft voornamelijk de bouwtaken.

Offerte en subsidietaken (€ 113.000 hogere baten)

Deze post heeft een incidenteel karakter. Opdrachtgevers verstrekken een offerteopdracht voor een specifiek advies of onderzoek. Afrekening vindt plaats op basis van gerealiseerde uren of een vaste offerteprijs. Ten opzichte van de prognose vanuit eerste begrotingsaanpassing is sprake van een toename van de offertetaken. De verdere toename van de offertetaken zien onder andere op werkzaamheden omtrent omgevingskwaliteit en bodem. De hogere opbrengsten leiden grotendeels door hogere additionele productkosten en personeelskosten.

Overige baten (€ 2.000 hogere baten)

De overige baten hebben een incidenteel karakter. De baten houden verband met de verkoop van activa.

Vergoedingen (nihil)

In de AB-vergadering van juli jl. is besloten het onverdeeld resultaat 2020 te verdelen volgens het voorstel. Dit resulteert in een resultaat uitkering van € 53.000 aan de eigenaren. De uitkering van het restsaldo van de bestemmingsreserve frictievergoeding (€ 600.000) heeft ongewijzigd plaatsgevonden. Hierdoor ontstaat geen verschil met de eerste bestuursrapportage.

Lasten

Personeelskosten (€ 370.000 lagere lasten)

Onder personeelskosten vallen de kosten van het eigen personeel en de inhuur (flexibele capaciteit). De omzet van OZHZ is per taakveld in verschillende mate variabel. Daarom streeft OZHZ naar flexibilisering van de interne capaciteit. Extra incidentele taken of verloop van personeel worden in eerste aanleg opgevangen door uitbreiding van de flexibele capaciteit.

Donderdag 4 november jl. werd bekend dat er een principe akkoord is gesloten tussen de onderhandelaren van de vakbonden en de VNG inzake de cao gemeenten / cao Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties. De financiële hoofdlijn van het akkoord is als volgt:

- Een salarisverhoging van in totaal 3,9% waarvan 1,5% ingaand op 1 december 2021 en 2,4% ingaand op 1 april 2022.
- Een eenmalige uitkering van € 1.200 bruto in de loop van 2022 (naar rato van het dienstverband). Dit bedrag bestaat voor 300 euro uit een Covid-onkostenvergoeding. De uitkering wordt verminderd wordt verminderd met reeds collectief uitgekeerde Covid vergoedingen in 2021 vanwege het thuiswerken.
- Een thuiswerkvergoeding van € 2,00 netto per thuiswerkdag voor 2022.

In januari 2022 wordt het akkoord voorgelegd aan de achterban.

Het cao-akkoord betekent het volgende voor het beeld van de tweede bestuursrapportage 2021:

- De salarisverhoging is structureel gedekt. De stijging is per saldo nagenoeg gelijk aan het totaal van de begrotingsrichtlijnen 2021 en 2022. Wel verschilt de verdeling over de jaren. In 2021 wordt meer looncompensatie ontvangen via de indexering en in 2022 wordt minder ontvangen.
- De structurele thuiswerkvergoeding is gedekt in de meerjarenbegroting, als onderdeel van het nieuwe werk concept.
- De eenmalige uitkering die was voorzien in 2021 schuift door naar 2022.

Per saldo levert de cao een onderbesteding op van circa € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake is van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, stelt OZHZ voor om de onderbesteding toe te voegen aan een bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden dan in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

De totale lagere personeelskosten zijn een optelsom van diverse ontwikkelingen. Door krapte op de arbeidsmarkt is sprake van een forse in- en uitstroom van personeel. Met in achtneming van effecten van de cao-onderhandelingen vallen de personeelskosten van het eigen personeel per saldo lager uit (€ 633.000 lagere personeelskosten). Dit gaat gepaard met een voor de taakuitvoering noodzakelijke hogere inhuurcapaciteit (€ 586.000 hogere inhuurkosten). Aflaging van de inhuurkosten vindt plaats door het besluit de implementatie van het VTH-systeem te stoppen. Dit resulteert in het uitblijven van externe inhuur voor de projectleiding (mutatie op € 132.000 lagere inhuurkosten).

Vanuit de primaire begroting was rekening gehouden met personeelskosten in het kader van een flankerend beleid. De personele ontwikkelingen leiden niet tot deze aanvullende kosten voor 2021 (€ 150.000 lagere kosten). Ook is sprake van lagere opleidingskosten (€ 52.000 lagere personeelskosten). Diverse overige mutaties hebben een kostenverlagend effect (€ 11.000 lagere kosten).

Kapitaallasten (€ 15.000 hogere lasten)

Aangezien OZHZ de kapitaalgoederen grotendeels huurt of leaset is de omvang van de kapitaalgoederen relatief beperkt. De kapitaalgoederen van OZHZ betreffen voornamelijk specifieke investeringen in de huisvesting en ICT. Bij de vorming van OZHZ zijn de vaar- en voertuigen en specifieke apparatuur "om niet" verkregen van de provincie. De onderhoud- en gebruikskosten van deze activa worden gedekt uit de provinciale bijdrage.

De hogere kapitaal lasten houden verband met de activering van de her-motorisering van een vaartuig, investeringen in bedrijfsmiddelen en software.

Ondersteuning SCD (nihil)

De ondersteuning van het SCD heeft betrekking op de ICT, de personele administratie en de inkoop van verzekeringen.

Huisvesting (nihil)

De huisvestingslasten betreffen de huur en het klein onderhoud aan het pand. Ten aanzien van de eerste bestuursrapportage zijn er geen mutaties.

Overige bedrijfskosten (€ 210.000 lagere lasten)

De overige bedrijfskosten betreffen onder meer verzekeringen, softwarelicenties, print en drukkosten, bedrijfsgezondheidszorg, kwaliteitszorg en externe expertise.

De lagere lasten zijn het resultaat van diverse plussen en minnen binnen de begrotingspost. Voornamelijk de kosten voor voorlichting & communicatie zijn hoger (€ 32.000) omwille van de inzet van extra communicatieve middelen (website, video) voor interne en externe belanghebbenden. Afwikkeling en standpuntbepalingen inzake de vennootschapsbelasting zorgt tegens voor hogere accountantskosten (€ 10.000). De neerwaartse bijstelling van de begrotingspost ziet grotendeels op de softwarekosten (€ 115.000 lagere lasten). Dit is grotendeels het resultaat van het besluit te stoppen met de implementatie van het nieuwe VTH-systeem. Hiertegenover staat een lagere dekking vanuit de reserve digitalisering. De gedeeltelijke doorbelasting van beheers- en licentiekosten van het huidige systeem (Squit XO, conform DVO) vormen een kostenverlagend effect.

De post externe expertise valt lager uit door de gerealiseerde en geprognostiseerde kosten in 2021 voor de archiefbewerking (€ 40.000 lagere lasten). Dit resulteert ook in een lagere onttrekking van de reserve archief. Er is ook sprake van een lagere onttrekking van de reserve werkconcept doordat de gerealiseerde project- en architectkosten vertragen. De raming voor 2021 is neerwaarts bijgesteld (€ 50.000 lagere kosten).

Vanuit een beperkte vraag gedurende het jaar kan de post externe expertise verder worden bijgesteld hetgeen met kleine mee- tegenvallers in de overige bedrijfskosten ziet op € 47.000 aan lagere kosten.

Additionele productkosten (€ 134.000 hogere lasten)

Additionele productkosten zijn directe materiële kosten die OZHZ een op een doorbelast aan de opdrachtgevers. De hogere lasten houden direct verband met de hogere omzet (€ 134.000).

Onvoorzien (€ nihil)

De post onvoorzien bedraagt 0,5% van het begrotingstotaal en fluctueert daarmee. Ten aanzien van de eerste bestuursrapportage kent de post onvoorzien geen mutatie.

Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Hieronder worden de mutatie in de reserves toegelicht en is een mutatiestaat opgenomen.

Omschrijving	31-12-2020	Begroting 2021 BURAP I		Begroting 2021 bijstelling		Begroting 2021 verschil		Balans mutaties	31-12-2021
		Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking	Toevoeging	Onttrekking		
Algemene reserve	915.844	-	-553.375	-	-553.375	-	-	618.375	980.844
Archief	-	300.000	-100.000	300.000	-60.000	-	40.000		240.000
Werkconcept	-	200.000	-150.000	200.000	-100.000	-	50.000		100.000
Materieel budget PZH	184.641	-	-70.000	-	-	-	70.000		184.641
Doorontwikkeling	101.517	-	-31.517	-	-	-	31.517		101.517
Digitalisering	370.618	-	-160.000	-	-80.000	-	80.000		290.618
Verlofstuwmeer	110.000	-	-	-	-	-	-		110.000
Frictiekosten ontvlechting	940.775	-	-940.775	-	-670.106	-	270.669		270.669
Regieplan Informatie gestuurd werken	267.587	-	-82.580	-	-145.000	-	-62.420		122.587
CAO				350.000		350.000			350.000
Totaal	2.890.982	500.000	-2.088.247	850.000	-1.608.481	350.000	479.766	618.375	2.750.876

Bedragen x €

Toevoegingen aan de Reserves

Bestemmingsreserve: cao (hogere toevoeging 2021: € 350.000)

Per saldo levert de cao een onderbesteding op van circa € 350.000 in 2021. Omdat hoofdzakelijk sprake is van een vertraging van de lasten van 2021 naar 2022, stelt OZHZ voor om de onderbesteding toe te voegen aan een bestemmingsreserve "cao-effect". De incidenteel niet gedekte lasten van de cao in 2022 worden dan in 2022 onttrokken uit deze bestemmingsreserve. Een eventueel restant valt vrij per ultimo 2022.

Onttrekkingen aan de Reserves

Bestemmingsreserve: Archief (lagere onttrekking 2021: € 40.000)

De Regionale Archivaris bemerkt dat er achterstanden ontstaan in het 538 meter strekkende archief over de periode 1995 – 2016. Een inhaalslag zonder dat de reguliere archiefwerkzaamheden in het gedrang komen is onhaalbaar. Door uitbesteding kan binnen 2 jaar de achterstand worden weggewerkt. De kosten voor de archiefbewerking vallen voor 2021 lager uit dan initieel geraamd. De lagere dekkingsbehoefte resulteert in een neerwaartse bijgestelde onttrekking naar € 60.000 over 2021. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Bestemmingsreserve Werkconcept (lagere onttrekking 2021: € 50.000)

De COVID-19 pandemie heeft het inzicht gebracht dat een gezonde verhouding tussen thuis- en op kantoor werken tot voordelen leidt voor organisatie en medewerkers. OZHZ is gestart met het ontwikkelen van een werkconcept waarbij aandacht is voor een integrale benadering voor huisvesting, personeel, communicatie en ICT. Dekking van de project- en ontwerpkosten voor de aanpassing van de

huisvesting vindt plaats vanuit de bestemmingsreserve werkconcept. De geraamde kosten voor 2021 vallen lager en de uitvoering vindt gefaseerd plaats met naar 2022. De onttrekking wordt neerwaarts bijgesteld naar € 100.000. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Bestemmingsreserve Materieel budget PZH (lagere onttrekking 2021: € 70.000)

De reserve is bedoeld voor eventuele complexe dossiers van PZH. Reparatie aan een vaartuig heeft in 2021 plaatsgevonden waarvoor incidenteel middelen beschikbaar zijn gesteld. Hiermee vervalt de dekking vanuit de reserve.

Bestemmingsreserve doorontwikkeling (lagere onttrekking 2021: € 32.000)

OZHZ is per 1 april 2017 van start gegaan in de nieuwe organisatiestructuur. De doorontwikkeling betekent een veranderopgave voor wat betreft de werkwijze, sturing en cultuur. De bestemmingsreserve is bedoeld voor de dekking van kosten en improductieve uren door opleidingen, trainingen en het bevorderen van betrokkenheid. De COVID-19 pandemie en personele ontwikkelingen dragen bij in een neerwaartse tendens van de opleidingskosten. Hiermee blijft de onttrekking in 2021 uit.

Bestemmingsreserve digitalisering (lagere onttrekking 2021: € 80.000)

OZHZ streeft naar een volledige digitalisering van de werkprocessen. Dit draagt bij aan de maatschappelijke wens tot een snelle en transparante informatievoorziening en een vlottere afdoening van zaken. De initiaal geraamde onttrekking in 2021 betrof de softwarekosten ten behoeve van de invoering van Squit 20/20. Dit resulteert in een lagere dekkingsbehoefte vanuit de reserve welke neerwaarts wordt bijgesteld naar € 80.000. Verdere uitvoering vindt plaats in 2022.

Bestemmingsreserve frictievergoeding (lagere onttrekking 2021: € 271.000)

De reserve is gevormd voor improductiviteit ten gevolge van het inwerken van nieuwe medewerkers en het bevorderen van uitstroom of doorstroom naar andere functies. Beiden zijn nodig om de formatie kwalitatief en kwantitatief op orde te brengen. De mutaties in de reserve ten opzichte van de eerste bestuursrapportage worden hierna toegelicht:

Bestemmingsreserve frictievergoeding: Projectleiding VTH (lagere onttrekking 2021: € 132.000)

De projectleiding van de aanpassing en aanbesteding van het huidige VTH-systeem wordt gedekt uit de bestemmingsreserve frictievergoeding. Verloop van het project en het besluit de implementatie van het VTH-systeem te stoppen leiden ertoe dat de kosten en de onttrekking komen te vervallen.

Bestemmingsreserve frictievergoeding: Overig (lagere onttrekking € 138.000)

Vanuit de organisatiedoelstellingen en taken is behoefte aan kwantitatief en kwalitatief personeel, en een gezonde formatie. Ten opzichte van de primaire begroting en eerste bijstelling wordt de onttrekking inzake het flankerende beleid, neerwaarts bijgesteld met € 150.000.

Ten aanzien van de frictietaken Molenlanden heeft evaluatie plaatsgevonden. Dekking van de projectkosten (€ 12.000) vindt plaats vanuit de reserve.

Bestemmingsreserve regieplan (Onttrekking 2021: € 62.000)

OZHZ en haar opdrachtgevers zien in de maatschappelijke opgaven van de gemeenten en provincie in de komende periode belangrijke kansen en uitdagingen. Deze opgaven zijn dermate in omvang en belang dat de bijdrage van OZHZ niet via de reguliere taakuitvoering tot stand kan worden gebracht en gefinancierd. In het regieplan is daarom gekozen voor een programmatische, doelgerichte, aanpak. Uitvoering van het regieplan-onderdeel Informatie Gestuurd Werken (IGW) behoeft inhuur van externe expertise. De additionele productkosten die hiermee samenhangen worden gedekt vanuit de reserve Regieplan.

Ten opzichte van de eerste bestuursrapportage 2021 is de raming opwaarts bijgesteld naar € 145.000 door intensiveringen van het programma.

Bijlage II Investeringskredieten 2021

De volgende aanpassing van het investeringskader wordt aan het bestuur voorgelegd. Dekking van de kapitaallasten (rente en afschrijving) vindt plaats vanuit de reguliere exploitatie (budget kapitaallasten).

Investeringskredieten 2021*		
a	Huisvesting	253
b	ICT en audiovisuele investeringen	-
c	Meubilair	2
d	Software	-
e	Bedrijfsmiddelen	-
f	Vaartuigen	420
TOTAAL		675

* Bedragen x € 1.000

Rekening houdende met aan de directie voorgestelde aanpassingen van het investeringskader zien de geprognostiseerde investeringsmutaties 2021 er als volgt uit:

	Omschrijving	Krediet 2021*	Investerings**	Votering
a	Huisvesting	330.152	553.000	253.000
b	ICT en audiovisuele investeringen	429.984	364.000	-
c	Meubilair	62.977	52.000	2.000
d	Software	38.964	19.000	-
e	Bedrijfsmiddelen	21.120	6.000	-
F	Vaartuigen	0	70.000	420.000
TOTAAL		883.197	1.064.000	675.000

Bedragen in €

* Investeringskrediet begin 2021 en toevoeging BURAP I 2021

** Bestaande uit investeringen en investeringsverwachting

Ad a. Huisvesting

De invoering van het nieuwe werkconcept vangt aan in 2021. Hierbij vormt hybride werken de basis: deels op kantoor en deels op afstand. Op kantoor worden samenwerkingsplekken en projectruimtes ingericht. Het aantal individuele werkplekken neemt af en geluidsisolatie vormt een belangrijk element. Reeds is een ontwerp gemaakt waarbij de aanpassing en toevoeging van installaties en de akoestische maatregelen door externe calculators zijn doorgerekend. De wenselijke kantooromgeving vraagt om een hogere investering dan eerder begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door noodzakelijke verbeteringen in de geluidsisolatie en aanpassingen van de installaties. In de raming is rekening gehouden met versoberingen ten aanzien van primaire ontwerp. Ter uitvoering wordt gevraagd van een verruiming van het krediet ad € 253.000. De kapitaallasten worden gedekt vanuit de reguliere begroting.

Ad b. ICT en audiovisuele investeringen

Op deze post zijn investeringen verantwoord in het kader van de huisvesting, zoals bekabeling en audiovisuele middelen. De aanschaf van mobiele apparatuur en investeringen in het kader van digitalisatie worden op deze post verantwoord. In 2021 hebben investeringen plaatsgevonden van

hardware in de vorm van laptops en randapparatuur. De (verwachte) investeringen lijken lager uit te vallen dan in BURAP I begroot.

Ad c. Meubilair

Het krediet voor de post Meubilair wordt gebruikt voor vervanging en aanschaf van meubilair. Het openstaande krediet en de gevraagde verruiming (€ 2.000) worden ingezet ten behoeve vervangingen en aanschaffingen ten aanzien van het werkconcept en toekomstige investeringen.

Ad d. Software

Gecombineerd met ICT, speelt software een belangrijke rol in en rondom de organisatie. In 2020 heeft implementatie plaatsgevonden van KaartViewer (GEO-Software). In 2021 vinden doorontwikkelingen plaats. Ook de Omgevingswet, de website en een VTH-systeem brengen software-investeringen met zich mee.

Ad e. Bedrijfsmiddelen

Dit krediet wordt ingezet voor de aanschaf van bedrijfsmiddelen, zoals geluidsapparatuur en vervanging van de kapitaalgoederen die bij de start van OZHZ om niet zijn verkregen van PZH. Financiële dekking vindt plaats binnen de exploitatie of vanuit projecten waarvoor de middelen wordt ingezet. Binnen het huidige krediet is ruimte om vervanging en aanschaf van nieuwe bedrijfsmiddelen te realiseren.

Ad f. Vaartuigen

Bij de vorming van OZHZ zijn voor de taakuitvoering vaartuigen van de Provincie Zuid-Holland (PZH) om niet verkregen. Ter vervanging van de vaartuigen en nodige materiële (onderhouds)investeringen wordt gevraagd een krediet Vaartuigen te vormen. Een votering van € 70.000 wordt ingezet voor de (spoed)reparatie, in de vorm van her-motorisering. Deze investering wordt gedekt door een incidentele verruiming van het provinciale materieel budget. Tevens wordt gevraagd een krediet te verstrekken (EUR 350.000) voor de vervanging van de RHIB (rigid hull inflatable boat). De aanbesteding is gepland eind 2021, rekening houdende met de bouwperiode zal ingebruikname in 2022 kunnen plaatsvinden. Dekking van de gebruiks- en afschrijvingslasten vindt plaats vanuit het materieel budget PZH. Hierover is OZHZ reeds in gesprek.

Voor de vervanging van het vaartuig Pandion is een specialist aangewezen welke OZHZ adviseert. De aanbesteding en bouw van een nieuw vaartuig zal vooralsnog niet leiden tot een investeringen in het komende jaar en is derhalve vooralsnog niet opgenomen in het gevraagde krediet.